

Ocvlvs, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. VIII. Res una per plura foramina conspecta una tantum apparet, &
quando.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](#)

CASVS TERMINI VICINI.

CAPUT VII.

Si obiectum vicinum, & lamina ad oculum adhibetur, apparet quædam eadem quæ prius: quædam contraria eueniunt. Nam res secundum foramina multiplicatur, circellarum se-
tio & situs prior manet; sed situs locorum in simulacris permu-
tatur, quod ut prius duplicitate patefit, obstipatione foraminum,
& situs ipsius apparentia. Nam si dextrum foramen seu
trans seu cis obumbres, peribit sinistrum rei simulacrum, &c.
E.P.F si tria foramina adhibeas, videbis rem triplicem euerso
G imaginum inter se situ. Sunto tria foramina A, B, C, in
aliquâ lamellâ, res vñica vñla D, triplicabitur secundum
imagines E F G. spectabiturq; res in E per foramen C; in
B F, per A; in G per B, euerso locorum situ. Huius rei ra-
A. rationem luculentam dabit, cui formale visionis organum
cognitum fuerit.

EXPERIENTIA SEXTA.

NON TANTVM RES VNA MVLTIPLEx
fit diuersis modis, verum etiam per plura
foramina vna appetit.

CAPUT VIII.

Hæc omnia simul, uno modo periclitari facillimè cuilibet li-
cebit hac ratione. Esto oculus A, axis opticus AB, lamella
oculo obtenta CD, pertusa duobus aut tribus foraminibus
E,F,G; interualla FH, HI, IK, singulas spithamas, sequent; acci-
piatur folium chartæ mundæ in quam scribi solet, &c. & vel pun-
cto N nigro insigniatur; vel acu alicubi perforetur: si n. punctu
illud in axe optico inter distantiā vnius spithamæ F & H, tenuer-
is, videbis illud idem punctum N tergeminū simulacris O,P,Q,
situ inuerso, ad eum modum quo capite præcedente expli-

F 2 caui,

FUNDAM. OPTICI,

caui, & in figura huius aspicere potes. Nam foramina dextro G, respondet simulachrum & locus sinister O; foramina sinistro E, debetur simulachrum dextrum Q; & altiori foramina F, addicitur depressior imago P; res vera & locus verus N, omnino quodammodo disparent, & in tres dictos locos distracthuntur. Si inter H & I post longitudinem vnius digiti vel certe spithame ab oculo punctum visibile H remoueras videbis illud vnum, quocunque modo obtutum figas, & hoc durat post puncti H vnius spithame distantiam remoti interuallo palmi plus minus; tum paulatim si chartam prouehas usque in punctum I circiter, vel ultra, iterum triplicabitur, situ recto secundum foramina, ut cernere est in punctis R, S, T, & V. X. Y. & sic in infinitum ulterius.

Atque hoc noui accessit experientijs prioribus, c. 5. 6. 7. recensitis, quod res vna visa per plura foramina in certo aliquo statu appareat vna, in aliquibus alijs, toties conspectiatur, quot foramina fuerint assumpta. Quæ sane admirabilitate magna non carent.

NOTANDA ALIQVOT.

CAPUT. IX.

Notandum i. Si lamina CD ante oculum tencetur immota, charta autem LM, cui punctum visibile impressum est, mouetur, ante concursum N, intra spacium euersionis HAG tunc

